

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Система містобудівної документації

**СКЛАД, ЗМІСТ,
ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ,
ПОГОДЖЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ
СХЕМ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ РАЙОНУ**

ДБН Б.1.1-6:2007

Київ
Мінрегіонбуд України
2007

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО:	Український науково-дослідний і проектний інститут цивільного сільського будівництва "УкрНДІПроцивільсільбуд"
РОЗРОБНИК:	Т.Криштоп, к.т.н. (керівник розробки)
ВНЕСЕНО ТА ПІДГОТОВЛЕНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ:	Управління планування та забудови територій Мінрегіонбуду України
ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:	наказ Мінрегіонбуду України від 31 жовтня 2007 р. № 293
УВЕДЕНО ВПЕРШЕ	(зі скасуванням на території України дії розділів 1, 2, 9 "Інструкции о составе, порядке разработки, согласования и утверждения схем и проектов районной планировки, планировки и застройки городов, поселков и сельских населенных пунктов" ВСН 38-82 (у частині, що стосується проектів районного планування); п.1.3 (у частині, що стосується проектів територіальної організації адміністративного району) та п.1.12 ДБН Б.2.4-2-94 "Види, склад, порядок розроблення, погодження та затвердження містобудівної документації для сільських поселень", а також ДБН 167-93 "Інструкція для складання проектів територіальної організації адміністративних районів України").

**Право власності на цей документ належить державі.
Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений,
тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу
Міністерства регіонального розвитку та будівництва України.**

© Мінрегіонбуд України, 2007

Офіційний видавець нормативних документів у галузі будівництва
і промисловості будівельних матеріалів Мінрегіонбуду України
ДП "Укрархбудінформ"

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Система містобудівної документації
Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та
 затвердження схем планування території району

ДБН Б.1.1-6:2007
Вводяться вперше

Чинні від 2008-04-01

Ці Норми встановлюють вимоги до складу, змісту, порядку розроблення, погодження та затвердження схем планування території району.

Ці Норми обов'язкові для застосування органами державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами незалежно від форм власності.

Терміни та визначення понять, які використовуються в цих Нормах, наведені в додатку А.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Згідно з Законом України "Про планування і забудову територій" схема планування території району (СПТР) - це містобудівна документація, яка визначає принципові вирішення планування, забудови та іншого використання території району. Місце СПТР у структурі містобудівної документації наведено в додатку Б. Вирішення СПТР мають відповідати вимогам Конституції України, відповідних законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території.

1.2 У схемах планування території району з урахуванням вирішень Генеральної схеми планування території України та схеми планування території відповідної області (Автономної Республіки Крим) визначаються заходи з реалізації державної політики та враховуються державні інтереси, історичні, економічні, екологічні, санітарно-гігієнічні, географічні (у тому числі рекреаційні, природно-ландшафтні ресурси та оздоровчі фактори) і демографічні особливості території, етнічні та культурні традиції.

1.3 Основними завданнями схеми планування території району є:

- обґрутування майбутніх потреб і визначення переважних напрямів використання територій;
- урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування, забудови та іншого використання територій з дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства;
- обґрутування розподілу земель за цільовим призначенням та визначення територій для містобудівних потреб;
- забезпечення раціонального розселення та визначення напрямів сталого розвитку населених пунктів;
- визначення територій, що мають особливу екологічну, рекреаційно-оздоровчу, наукову, естетичну, історико-культурну цінність, встановлення передбачених законодавством обмежень на їх планування, забудову та інше використання, розроблення містобудівних заходів щодо їх охорони та раціонального використання;
- розроблення заходів щодо охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів;
- розроблення заходів щодо цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки.

1.4 В ув'язці з законодавчо встановленими термінами реалізації Генеральної схеми планування території України проектні вирішення СПТР розробляються на два періоди: 20 років (довгостроковий період) і до 10 років (перша черга). Крім того, попередньо обґрутовуються пропозиції на більш далеку перспективу.

1.5 Вирішення СПТР повинні використовуватися районною радою, районною державною адміністрацією, відповідними міськими, селищними, сільськими радами при здійсненні їх відповідних повноважень, визначених Конституцією України, законами України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації", зокрема, під час підготовки:

- схем планування територій на місцевому рівні;
- проектів прогнозів і програм економічного та соціального розвитку району і населених пунктів, розташованих у межах його території;
- пропозицій, що відображають інтереси району, для включення в прогнози, стратегії і програми економічного та соціального розвитку відповідної області (АРК), у прогнози та проекти розвитку галузей економіки;
- висновків щодо доцільності розміщення на території району нових підприємств та інших об'єктів незалежно від форм власності;
- рішень щодо надання земельних ділянок у користування юридичним особам із відповідних земель спільної власності територіальних громад для всіх потреб;
- рішень щодо продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності юридичним особам;
- програм раціонального використання та охорони земель;
- програм, схем, планів екологічного оздоровлення територій;
- рішень із забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя території району, оздоровлення навколошнього середовища, охорони зон рекреації, джерел водопостачання та водокористування;
- рішень щодо організації міжселенної системи соціально-культурного обслуговування населення з метою забезпечення кожному громадянину (незалежно від місця його проживання) просторової рівнодоступності до відповідних закладів обслуговування для забезпечення гарантованих державою соціально-культурних потреб;
- рішень щодо об'єднання об'єктів комунальної власності відповідних територіальних громад, а також коштів їх бюджетів для вирішення інших (крім зазначених вище) спільних проблем їх розвитку;
- пропозицій та проектів угод про транскордонне співробітництво між територіальними громадами в галузі ефективного використання і планувальної організації суміжних територій;
- пропозицій обласним радам (Верховній Раді АРК) щодо встановлення та зміни меж відповідних адміністративно-територіальних утворень;
- висновків щодо погодження трас і проектів будівництва магістральних інженерно-транспортних комунікацій, будівель і споруд;
- рішень щодо встановлення режиму використання територій, призначених для перспективних містобудівних потреб районного (міжселенного) значення;
- регіональних правил забудови;
- експертизи містобудівної документації населених пунктів.

2 СКЛАД І ЗМІСТ СХЕМИ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ РАЙОНУ

СПТР розробляється у складі текстових і графічних матеріалів.

2.1 Текстові матеріали СПТР включають: пояснівальну записку; основні положення; додатки.

2.1.1 Пояснювальна записка має містити:

- вступ;
- ретроспективний аналіз та оцінку сучасного стану використання території району;
- пропозиції та обґрунтування щодо перспективного використання території району, забезпечення його санітарного благополуччя, охорони та розвитку рекреаційних та оздоровчих ресурсів, взаємоувгодженого вирішення спільних проблем розвитку районних систем населених пунктів, інженерно-транспортної та екологічної інфраструктури.

2.1.1.1 У вступі характеризуються підстави, головна мета, законодавчі та нормативно-методичні основи розроблення СПТР, наводиться перелік та джерела вихідної інформації.

2.1.1.2 Ретроспективний аналіз та оцінка сучасного стану використання території району має містити:

- а) характеристику географічного розташування району, його оточення (перелік межуючих з ним адміністративно-територіальних одиниць, включаючи міста обласного (республіканського в АРК) значення), дані про площу території та чисельність населення району, розташовані в його межах адміністративно-територіальні утворення, місце району в обласній та міжрайонній системах розселення відповідно до рішень схеми планування території області;
- б) коротку історичну довідку з характеристикою послідовних змін адміністративно-територіального устрою району;
- в) оцінку ступеня та проблем реалізації раніше розробленої СПТР (проекту районного планування району), іншої містобудівної документації;
- г) аналіз тенденцій (за період після 1990 р.) та сучасного стану функціонального використання земель, розвитку районної та місцевих систем населених пунктів, інженерно-транспортної інфраструктури;
- д) характеристику екологічного та санітарно-епідеміологічного стану району;
- е) визначення проблем і диспропорцій, можливих наслідків продовження тенденцій, що склалися, у зазначеній в 2.1.1.2, г) сфері.

2.1.1.3 Пропозиції та обґрунтування щодо перспективного використання території району мають містити:

- а) характеристику намірів і потреб використання території різного функціонального призначення, які визначені в схемі планування території області, програмах соціально-економічного розвитку, схемах розвитку галузей економіки;
- б) системну оцінку конкурентних переваг та обмежень соціально-економічного розвитку району, що визначають вимоги та можливості ефективного використання його території на базі аналізу:
 - 1) зовнішніх чинників: переваги географічного розташування, місце в обласному (АРК) розподілі праці та в регіональній системі розселення, в системі загальнодержавних і регіональних транспортних магістралей, прогнозні оцінки кон'юнктури на ринках основних видів продукції, що виробляється в районі, сталі виробничі, трудові, культурно-побутові, рекреаційні взаємозв'язки з суміжними адміністративно-територіальними утвореннями (включаючи міста обласного (республіканського в АРК) значення);
 - 2) внутрішніх чинників (динаміка, сучасний стан та наявні прогнози розвитку):
 - соціально-демографічний потенціал (кількість, структура, природний рух, сальдо міграції, зайнятість населення, рівень освіти та професійної кваліфікації економічно активного населення);
 - структура та потужність виробничого комплексу;
 - природно-ресурсний потенціал, рівень та умови його використання (земельні, водні, мінерально-сировинні ресурси, природно-кліматичні умови проживання та господарської діяльності);
 - оздоровчо-рекреаційний та туристичний потенціал (наявність історико-культурної спадщини, інших відповідних ресурсів, рівень та умови їх використання);
 - науково-технічний потенціал (наявність у районі, у районному центрі - місті обласного (республіканського в АРК) значення науково-дослідних, дослідно-експериментальних, впроваджувальних, інформаційних, проектних організацій, вищих навчальних закладів);
 - рівень розвитку соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури;
 - санітарно-епідемічний та екологічний стан території;
 - рівень цивільного захисту, природної, пожежної та техногенної безпеки території (структурата та розміщення потенційно небезпечних об'єктів та інших джерел виникнення надзвичайних ситуацій, їх розподіл за групами ризику, площа території та кількість населення в зонах можливого ураження, включаючи вплив аналогічних об'єктів, розташованих на території суміжних адміністративно-територіальних утворень);
 - інженерно-будівельні умови використання території;

С.4 ДБН 5.1.1-6:2007

- рівень інвестиційної привабливості території (обсяги зовнішніх і внутрішніх інвестицій, рівень забезпечення інвестиційних потреб району, стан ринку нерухомості);
- в) комплексну (містобудівну) оцінку території з визначенням і порівняльною оцінкою найбільш стимулюючих та обмежуючих факторів, які переважно обумовлюють структуру та параметри розвитку економіки та напрями використання території;
- г) визначення основних параметрів розвитку економіки та чисельності населення, додаткових потреб у територіях різного функціонального призначення;
- д) визначення територій:
 - 1) з особливими умовами використання (природохоронного, оздоровчого, рекреаційного призначення - існуючі та перспективні; в охоронних, санітарно-захисних зонах, у зонах санітарної охорони, радіаційного та іншого техногенного забруднення, у зонах можливих надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру від потенційно небезпечних об'єктів, навколо військових об'єктів для захисту населення, господарських підприємств і довкілля від впливу аварійних ситуацій, пожеж, що можуть виникнути на цих об'єктах, зі складними інженерно-будівельними умовами використання);
 - 2) пріоритетного розвитку (інвестиційно привабливих);
- е) обґрунтування (за результатами зазначеного вище аналізу та на основі деталізації прийнятих у схемі планування території відповідної області (АРК) вирішень):
 - 1) розподілу території за видами та режимами переважного використання (функціональне зонування території);
 - 2) напрямів вдосконалення районної та формування і розвитку місцевих систем розселення та соціально-культурного обслуговування населення, центрів цих систем, сталого розвитку інших населених пунктів з метою забезпечення територіальних умов для реалізації гарантованих державою соціальних стандартів проживання та одержання послуг;
 - 3) масштабів і напрямів розбудови районної системи інженерно-транспортної інфраструктури (в ув'язці із загальнодержавною та обласною системами);
- ж) визначення збіжних або конфліктних інтересів суміжних населених пунктів (включаючи міста обласного (республіканського в АРК) значення), розташованих за їх межами виробничих підприємств, природохоронних, рекреаційних, оздоровчих, історико-культурних територій і об'єктів (в т.ч. розташованих на землях прилеглих адміністративно-територіальних одиниць) щодо використання територій, соціально-культурного обслуговування населення, водо- і енергозабезпечення, водовідведення, санітарного очищення, транспортного обслуговування, охорони довкілля, розвитку рекреаційних зон, забезпечення природно-техногенної безпеки;
- з) обґрунтування пропозицій щодо спільногоБ або взаємогодженого вирішення відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування зазначених проблем, рекомендацій щодо розміщення закладів соціально-культурного обслуговування, об'єктів комунального господарства, інженерно-транспортної інфраструктури, рекреаційного господарства спільногоБ використання;
- и) обґрунтування пропозицій щодо змін адміністративно-територіального устрою та меж населених пунктів району;
- к) обґрунтування комплексу заходів щодо реалізації вирішень СПТР (зокрема, підвищення ефективності використання конкурентних переваг і подолання (мінімізації впливу) обмежень розвитку);
- л) основні техніко-економічні показники проекту.

2.1.2 Основні положення мають містити стислий виклад основних вирішень СПТР. Зміст Основних положень має дозволяти видавати їх у відкритих друкованих виданнях.

2.1.3 До складу додатків входить завдання на розроблення СПТР, вихідна інформація, матеріали про обговорення та погодження проекту.

2.2 До складу графічних матеріалів СПТР мають входити:

- ситуаційна схема;
- план сучасного використання території району (опорний план);
- схема планувальних обмежень (схема комплексної оцінки території), за можливості суміщена з опорним планом;
- проектний план (основне креслення).

Графічні матеріали СПТР виконуються на схемі району в масштабі 1:100000-1:25000, складеної на базі топографічних карт відповідного масштабу.

Топографічна основа не повинна містити спеціальної інформації, передбаченої у Зводі відомостей, що становлять державну таємницю України (ЗВДТ) згідно з чинним законодавством і нормативними вимогами щодо картографічних і топогеодезичних матеріалів.

У завданні на розроблення СПТР залежно від специфіки району може передбачатись складання й інших графічних матеріалів і визначатись їх масштаб.

Розробник може розробляти додаткові графічні матеріали, які обґрунтують, ілюструють або деталізують прийняті проектні рішення, в довільному масштабі.

2.2.1 Ситуаційна схема розташовується на окремому кресленні або на полі опорного плану у вигляді урізки і відображає місце району в планувальній структурі області. На схему наносяться межі районів, їх центри, межі та центри міжрайонних систем розселення, мережа загальнодержавних та регіональних комунікацій і споруд інженерно-транспортної інфраструктури. Масштаб ситуаційної схеми-1:1000000-1:1500000.

2.2.2 На плані сучасного використання території району (опорному плані) відображаються:

- межі району, розташовані на його території адміністративно-територіальні одиниці, а також міста обласного (республіканського в АРК) значення;
- існуюче функціональне використання території району;
- комунікації і споруди загальнодержавної, регіональної та місцевої інженерно-транспортної інфраструктури (залізничного, автомобільного, водного, повітряного транспорту, зв'язку, водо- та енергозабезпечення, водовідведення);
- об'екти комунального господарства (кладовища, сміттєвалища, ділянки інших підприємств із санітарного очищення та утилізації відходів, скотомогильники);
- об'екти міжселенного соціально-культурного обслуговування населення;
- споруди інженерного захисту території.

2.2.3 На схемі планувальних обмежень (схемі комплексної оцінки території) відображаються:

- території та об'екти природно-заповідного фонду, водного фонду, рекреаційного та оздоровчого використання, ліси, лісопарки, землі садівничих товариств, інші природні території, важливі для збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- території та об'екти історико-культурного призначення;
- центри та підцентри міжселенного соціально-культурного обслуговування населення;
- охоронні, санітарно-захисні зони, округи (зони) санітарної охорони навколо відповідних територій та об'єктів; прибережні захисні смуги (у т.ч. навколо об'єктів, розташованих на територіях суміжних адміністративно-територіальних одиниць);
- зони радіаційного та іншого техногенного забруднення довкілля, можливих надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру від потенційно небезпечних об'єктів (у т.ч. навколо об'єктів, розташованих на територіях суміжних адміністративно-територіальних одиниць);
- зони особливого режиму використання земель навколо військових об'єктів Збройних сил України та інших військових формувань для захисту населення, господарських підприємств і довкілля від впливу аварійних ситуацій, стихійних лих і пожеж, що можуть виникнути на цих об'єктах (у т.ч. навколо об'єктів, розташованих на територіях суміжних адміністративно-територіальних одиниць) відповідно до ст.115 Земельного кодексу України;
- території зі складними інженерно-будівельними умовами забудови;
- площи залягання корисних копалин.

2.2 4. На проектному плані відображаються вирішення СПТР щодо:

а) розподілу території за видами та режимами переважного використання (результати функціонального зонування території);

б) меж та центрів місцевих систем розселення, розміщення міжселенних об'єктів соціально-культурного обслуговування населення;

в) видів, режимів і необхідних заходів щодо використання територій: пріоритетного розвитку; з особливими умовами використання;

г) визначення територій для перспективних містобудівних потреб (у т.ч. спільніх потреб декількох територіальних громад): територіального розвитку населених пунктів (у т.ч. міст обласного (республіканського в АРК) значення), розташованих за їх межами виробничих об'єктів, громадських центрів, територій та об'єктів природно-заповідного фонду, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення;

д) трасування та розміщення комунікацій і споруд загальнодержавної, регіональної та місцевої інженерно-транспортної інфраструктури, об'єктів комунального господарства, у т.ч. спільного використання декількома територіальними громадами.

З ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ПОГОДЖЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ СХЕМИ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ РАЙОНУ

3.1 Рішення про розроблення СПТР відповідно до законодавства приймають районні ради.

3.2 Організація розроблення, коригування, погодження та затвердження СПТР здійснюється відповідною районною державною адміністрацією.

3.3 Після прийняття районною радою рішення про розроблення СПТР районна державна адміністрація відповідно до своїх повноважень протягом двох місяців:

- визначає замовника (як правило, відділ містобудування та архітектури райдержадміністрації) та розробника СПТР (проектну організацію, яка має ліцензію на виконання таких робіт), встановлює строки її розроблення та джерела фінансування, доручає замовнику укласти з розробником договір на розроблення СПТР;
- звертається до відповідної обласної державної адміністрації (уряду АРК) стосовно одержання переліку та характеристики загальнодержавних і регіональних інтересів, які визначені від повідними рішеннями уряду, стратегіями розвитку регіону, прогнозами та програмами економічного і соціального розвитку відповідної області (АРК), схемою планування її території, галузей економіки і мають бути враховані при розробленні СПТР, а також про передбачувану в зв'язку з цим участь у фінансуванні відповідних програм соціально-економічного розвитку району;
- забезпечує складання замовником разом з розробником СПТР проекту завдання на розроблення СПТР;
- у випадках, коли загальнодержавні та регіональні інтереси і запропоновані умови їх реалізації не збігаються з інтересами району і не були внесені в завдання на проектування, проводить його погодження з управлінням містобудування та архітектури відповідної облдержадміністрації (спеціально уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури АРК);
- письмово інформує органи місцевого самоврядування, у т.ч. органи місцевого самоврядування територій суміжних адміністративно-територіальних одиниць (включаючи міста обласного, республіканського значення), про початок розроблення схеми планування території відповідного району та надсилає їм проект завдання на виконання цієї роботи;
- оприлюднює через засоби масової інформації відомості про початок робіт, пов'язаних з розробленням схеми планування території району, визначає форму, місце, строк внесення сільськими, селищними, міськими радами та їх виконавчими органами, а також фізичними та юридичними особами пропозицій та зауважень до проекту завдання на складання цієї схеми;
- проводить, у разі необхідності, консультації з органами місцевого самоврядування, з органами виконавчої влади суміжних районів щодо визначення спільних проблем соціально-економічного розвитку і використання територій та шляхів їх вирішення;

- розглядає відкоригований замовником разом з розробником СПТР з урахуванням одержаних пропозицій та зауважень проект завдання та затверджує його;
- забезпечує одержання розробником СПТР вихідних даних для проектування, перелік яких міститься в завданні на розроблення схеми;
- приймає рішення про участь у розробленні СПТР своїх структурних підрозділів.

3.4 Надавач інформації несе передбачену законодавством відповідальність за її достовірність, повноту та своєчасність надання (до 30 днів). Умови надання інформації регулюються законодавством України.

3.5 Замовником здійснюється:

- укладання договору на розроблення СПТР;
- складання разом з розробником завдання на проектування (рекомендований зміст завдання наведено в додатку В);
- фінансування виконання робіт;
- контроль за виконанням робіт;
- встановлення переліку погоджувальних організацій (в завданні на проектування) відповідно до вимог чинного законодавства;
- організація експертизи, погодження та затвердження завершеної СПТР.

3.6 Розробником СПТР здійснюється:

- складання договору на розроблення СПТР;
- участь у складанні завдання на розроблення СПТР;
- затвердження головного архітектора або головного інженера СПТР, складу авторського колективу;
- розроблення СПТР, її погодження із замовником, а в разі потреби - також з погоджувальними організаціями за участю замовника.

3.7 Розробник СПТР може виступати замовником на проведення іншими науково-дослідними і проектними організаціями необхідних досліджень і розроблення окремих розділів СПТР.

3.8 Юридичні відносини між замовником і розробником СПТР регулюються договором на розроблення документації та завданням на проектування.

3.9 При внесенні замовником змін до раніше виданого завдання або вихідних даних, внаслідок чого виникає необхідність здійснення додаткового обсягу проектних чи науково-дослідних робіт, вже виконаних на час внесення змін, їх фінансування проводиться за окремим договором або за додатковою угодою до чинного договору.

3.10 Замовник і розробник СПТР мають право зупинити виконання робіт з обов'язковим оформленням двосторонніх актів та проведенням відповідних взаєморозрахунків, які здійснюються згідно з Цивільним кодексом України. Розміри неустойки та порядок її виплати при односторонньому припиненні робіт встановлюється договором.

3.11 При здійсненні погодження та затвердження містобудівної документації розробник і замовник СПТР вживають заходів щодо нерозголошення спеціальної інформації, передбаченої Зводом відомостей, що становлять державну таємницю України (ЗВДТ) згідно з чинним законодавством і нормативними вимогами щодо картографічних і топогеодезичних матеріалів та інформації, яка має комерційну цінність для замовника, інших інвесторів.

3.12 У процесі розроблення СПТР районна державна адміністрація організує погодження її рішень із зацікавленими районними та обласними (республіканськими в АРК) організаціями, перелік яких встановлений у завданні на розроблення СПТР відповідно до вимог чинного законодавства. Погодження з обласними (республіканськими в АРК) організаціями проводиться у випадках, якщо:

- завданням на проектування передбачено реалізацію на території району державних і регіональних пріоритетів;
- розроблені рішення СПТР впливають на державні та регіональні інтереси.

3.13 При виникненні розбіжностей між розробником СПТР та організацією, яка її погоджує, остаточне рішення з цього питання приймає відповідно районна чи обласна рада за поданням районної чи обласної державної адміністрації (в залежності від рівня підпорядкованості погоджувальної організації).

3.14 У разі виникнення розбіжностей інтересів територіальних громад при вирішенні питань планування території району остаточне рішення приймає районна рада за поданням районної державної адміністрації та після консультацій з відповідними міськими, селищними, сільськими радами.

3.15 Районна державна адміністрація протягом двох тижнів після завершення розроблення СПТР:

- повідомляє через засоби масової інформації населення та письмово органи місцевого самоврядування й органи виконавчої влади адміністративно-територіальних одиниць (у т.ч. і суміжних) про місце та строки обговорення СПТР, а також про форми подання пропозицій і порядок їх урахування;
- подає на розгляд обласної державної адміністрації (Ради міністрів АРК) СПТР для проведення експертизи та підготовлення висновку щодо її затвердження.

3.16 Проведення експертизи СПТР організовується управлінням містобудування та архітектури обласної державної адміністрації (спеціально уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури АРК) з додержанням вимог відповідних нормативних актів. Вказані органи містобудування та архітектури надсилають комплексний експертний висновок відповідній районній державній адміністрації.

3.17 Після проведення обговорення СПТР, її погоджень та експертизи замовник забезпечує в строк до 30 днів необхідне коригування розробником СПТР вирішень проекту. Авторам пропозицій (органам виконавчої влади, місцевого самоврядування, фізичним і юридичним особам), які були відхилені, розробником СПТР надається обґрунтована відповідь у письмовій формі. У разі незгоди автори цих пропозицій можуть оскаржити це рішення в суді в місячний термін.

3.18 Районна державна адміністрація подає відкориговану СПТР на затвердження районній раді. Затвердження СПТР здійснюється на сесії районної ради.

3.19 Районна державна адміністрація за два тижні сповіщає через засоби масової інформації про час проведення вказаної сесії районної ради.

3.20 Рішення про затвердження СПТР оприлюднюється через засоби масової інформації.

3.21 Термін для погодження та затвердження СПТР після закінчення її розроблення не повинен перевищувати двох місяців.

3.22 Закінченням розроблення СПТР є дата подання її районній раді, а уведенням в дію - дата затвердження.

3.23 Розробник СПТР і залучені організації, які розробили СПТР і окремі її розділи, відповідають за відповідність документації законодавству та державним нормам, її комплектність, термін виконання. За якість проектних матеріалів автори розробок і посадові особи проектних організацій несуть особисту відповідальність згідно з чинним законодавством.

3.24 Внесення змін до затвердженої СПТР здійснюється в разі необхідності коригування:

а) трас проходження магістральних транспортних та інженерних мереж у зв'язку з появою державних або регіональних інтересів;

б) меж функціональних зон;

в) меж зон обмежень (санітарно-захисних, охоронних тощо), пов'язаних із змінами технологій виробництва, здійсненням відповідних інженерно-технічних заходів, закриттям кладовищ тощо;

г) інших проектних рішень СПТР, якщо внаслідок цього коригування не відбуваються зміни у перспективному навантаженні на соціальну та інженерно-транспортну інфраструктуру.

При цьому концепція соціально-економічного розвитку району, запропонована в затвердженій СПТР, залишається незмінною.

В інших випадках необхідності коригування затверджених проектних рішень розробляється нова СПТР.

Обґрунтування необхідності внесення змін до затвердженої СПТР або розроблення нової СПТР готується відділом містобудування та архітектури райдержадміністрації разом з організацією-розробником СПТР і оформлюється висновком. На підставі цього висновку районна рада приймає відповідне рішення.

3.25 Завдання на внесення змін до СПТР та сама СПТР із внесеними змінами погоджуються лише з тими органами місцевого самоврядування та зацікавленими організаціями, до сфери інтересів та компетенції яких входять змінені проектні рішення. Перелік цих організацій визначається в завданні на внесення змін до СПТР.

3.26 Рішення про необхідність проведення експертизи внесення змін до СПТР приймається управлінням містобудування та архітектури обласної державної адміністрації (спеціально уповноваженим органом з питань містобудування та архітектури АРК) з урахуванням характеру цих змін.

3.27 Зміни до СПТР вносяться рішенням ради, яка затвердила цю документацію.

3.28 СПТР виконується у шести примірниках, з яких один зберігається в архіві розробника проекту; три надаються замовнику; один - головному управлінню економіки обласної державної адміністрації (міністерству економіки АРК); один - управлінню містобудування та архітектури обласної державної адміністрації (спеціально уповноваженому органу з питань містобудування та архітектури АРК).

**ДОДАТОК А
(обов'язковий)**

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті в цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

A.1 Економічно активне населення - населення обох статей віком 15-70 років, яке протягом певного періоду забезпечує пропозицію робочої сили для виробництва товарів і послуг. До нього відносяться особи, зайняті економічною діяльністю, та безробітні.

A.2 Підцентр міжселенного соціально-культурного обслуговування сільського населення - населений пункт, який має на своїй території установи та підприємства соціально-культурного періодичного обслуговування та при ексцентрічному розташуванні адміністративного центру району виконує дублючу функцію (крім адміністративних функцій) для забезпечення жителям навколоїшніх поселень нормативної транспортної доступності до цих об'єктів.

ДОДАТОК Б
(довідковий)

СТРУКТУРА МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

**ДОДАТОК В
(довідковий)**

"ЗАТВЕРДЖЕНО"
Голова райдержадміністрації

**ЗАВДАННЯ
на розроблення схеми планування території району**

Завдання на розроблення СПТР має містити:

- а) назву об'єкта;
- б) назву замовника та розробника СПТР;
- в) підстави для розроблення СПТР (рішення районної ради);
- г) рік закінчення розрахункового терміну;
- д) характеристику місця району в обласному (АРК) розподілі праці і районного центру - в обласній (АРК) системі розселення;
- е) перелік та характеристику загальнодержавних і регіональних інтересів, які визначені відповідними рішеннями уряду, Генеральною схемою планування території України, стратегіями розвитку регіону, прогнозами та програмами економічного і соціального розвитку відповідної області (АРК), схемою планування її території, галузей економіки і мають бути враховані при розробленні СПТР, а також передбачувану в зв'язку з цим участь держави та області у фінансуванні відповідних програм соціально-економічного розвитку району;
- ж) характеристику намірів і потреб використання території різного функціонального призначення, які визначені в існуючих програмах соціально-економічного розвитку, в схемах розвитку галузей економіки;
- з) характеристику інтересів міст обласного (республіканського в АРК) значення даного району; суміжних районів і прилеглих населених пунктів обласного (республіканського в АРК) значення; розташованих за межами цих населених пунктів виробничих підприємств, природоохоронних, рекреаційних, оздоровчих, історико-культурних територій і об'єктів щодо використання територій, соціально-культурного обслуговування населення, водо- та енергозабезпечення, водовідведення, санітарного очищення, транспортного обслуговування, охорони довкілля, розвитку рекреаційних зон, забезпечення природної та техногенної безпеки;
- и) характеристику особливих умов розвитку району та використання його території (екологічних, демографічних, етнічних, соціальних, економічних, географічних, містобудівних тощо), що обумовлює необхідність розроблення у складі СПТР додаткових (у порівнянні з ДБН) розділів і графічних матеріалів, а також перелік таких розділів і графічних матеріалів;
- к) попередній перелік суміжних адміністративно-територіальних утворень (включаючи міста обласного (республіканського в АРК) значення), з виконавчими органами рад яких мають погоджуватись пропозиції СПТР щодо спільного вирішення проблем соціально-економічного розвитку, інфраструктурного облаштування та іншого використання території;
- л) перелік науково-дослідних і проектних організацій, які мають бути залучені до розроблення відповідних розділів СПТР;
- м) перелік вихідних даних для розроблення СПТР, що надаються замовником, зміст яких наведений у додатку. Вихідні дані надаються, як правило, в електронному вигляді;
- н) порядок проведення експертизи, громадського обговорення, погодження та затвердження СПТР.

Начальник відділу містобудування та
архітектури райдержадміністрації
Директор проектної організації-розробника СПТР
Керівники інших організацій, що погоджують завдання

Додаток
до завдання
на розроблення СПТР

Склад вихідних даних*

1. Коротка історична довідка з характеристикою послідовних змін адміністративно-територіального устрою району.**
2. Матеріали земельного кадастру.**
3. Дані про динаміку (з 1990 року-на 01.01.91, 01.01.96, 01.01.2001 і т.д. та по кожному з останніх п'яти років) функціонального використання земель; демографічного, соціально-економічного та територіального розвитку, розвитку в межах району загальнодержавної, регіональної та місцевої інфраструктури.**
4. Матеріали інженерних, геологічних і гідрологічних вишукувань та відомості про наявність корисних копалин і підземних вод.
5. Перелік раніше виконаних проектно-вишукувальних, планувальних та інших робіт, які слід враховувати при проектуванні.
6. Матеріали моніторингу Генеральної схеми планування території України в розрізі району та міст обласного значення.
7. Матеріали оцінки сучасного і прогнозного екологічного та санітарно-гігієнічного стану земель, водного та повітряного басейнів, рівнів шумового, електромагнітного та радіаційного забруднення.
8. Матеріали спостережень за режимом і несприятливими гідрометеорологічними явищами: лавинами, селями, рівнем поверхневих вод.
9. Характеристика небезпечних зон відвалів породи гірничовидобувних підприємств, вугільних шахт, зон катастрофічного затоплення, затоплення паводковими водами, районів, де очікується утворення провалів і зсуvin.
10. Дані про обсяги та напрями сталих виробничих, трудових, культурно-побутових, рекреаційних взаємозв'язків з суміжними адміністративно-територіальними утвореннями (включаючи міста обласного (республіканського в АРК) значення).**
11. Дані про кількість, структуру, природний рух, сальдо міграції, зайнятість населення, рівень освіти та професійної кваліфікації економічно активного населення.**
12. Характеристика структури та потужності виробничого комплексу.**
13. Дані про природно-ресурсний потенціал, рівень та умови його використання (земельні, водні, мінерально-сировинні ресурси, природно-кліматичні умови проживання та господарської діяльності).
14. Характеристика оздоровчо-рекреаційного та туристичного потенціалу (наявність історико-культурної спадщини, бальнеологічних та інших відповідних ресурсів, рівень та умови їх використання).
15. Дані про наявність у районі, у районному центрі - місті обласного (республіканського в АРК) значення науково-дослідних, дослідно-експериментальних, впроваджувальних, інформаційних, проектних організацій, вищих навчальних закладів.
16. Дані про рівень розвитку соціальної інфраструктури (житловий фонд, заклади соціально-культурного обслуговування населення).**
17. Характеристика інвестиційної привабливості (обсяги зовнішніх і внутрішніх інвестицій, рівень забезпечення інвестиційних потреб району, стан ринку нерухомості).**
18. Дані про наявність у районі, районному центрі, місті обласного (республіканського в АРК) значення пожежних депо.

* дані збираються на 1 січня року початку розроблення схеми планування території району.

** дані збираються по району в цілому, містах районного значення та інших адміністративно-територіальних одиницях, що входять до його складу.

19. Характеристика природної та техногенної безпеки (структура та розміщення потенційно небезпечних об'єктів та інших джерел виникнення надзвичайних ситуацій, їх розподіл за групами ризику, площа території та кількість населення в зонах можливого ураження, включаючи вплив аналогічних об'єктів, розташованих на території суміжних адміністративно-територіальних утворень).
20. Прогнозовані параметри розвитку економіки та чисельності населення, додаткових потреб у територіях різного функціонального призначення.
21. Графічні матеріали:
 - а) схема області в масштабі 1:1000000 - 1:1500000;
 - б) схема району в масштабі 1:100000-1:25000;
(схеми складаються на базі топографічних карт відповідного масштабу);
 - в) план землекористування району (з відображенням, зокрема, меж адміністративно-територіальних одиниць, що входять до його складу);
 - г) інші графічні матеріали в масштабі 1:100000-1:25000 з відображенням:
 - існуючих пропозицій щодо зміни меж адміністративно-територіальних одиниць, що входять до складу району;
 - комунікацій і споруд загальнодержавної, регіональної та місцевої інженерно-транспортної інфраструктури (зовнішнього транспорту, зв'язку, водо- та енергозабезпечення, водовідведення);
 - споруд інженерного захисту території;
 - територій та об'єктів природно-заповідного фонду, водного фонду, рекреаційного та оздоровчого використання (у т.ч. курортів міжнародного, загальнодержавного та місцевого значення), лісів, лісопарків, земель садівничих товариств, інших природних територій, важливих для збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
 - територій та об'єктів історико-культурного призначення;
 - об'єктів комунального господарства (кладовищ, сміттєзвалищ, ділянок інших підприємств із санітарного очищення та утилізації відходів, скотомогильників);
 - охоронних, санітарно-захисних зон, округів (зон) санітарної охорони навколо відповідних територій та об'єктів; прибережних захисних смуг (у т.ч. навколо об'єктів, розташованих на територіях суміжних адміністративно-територіальних утворень);
 - радіусів обслуговування території району пожежними депо;
 - зон радіаційного та іншого техногенного забруднення довкілля, можливих надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру від потенційно небезпечних об'єктів (у т.ч. навколо об'єктів, розташованих на територіях суміжних адміністративно-територіальних утворень);
 - зон особливого режиму використання земель навколо військових об'єктів Збройних сил України та інших військових формувань;
 - площ залягання корисних копалин.

ДОДАТОК Г
(довідковий)

ОСНОВНІ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПРОЕКТУ

Показники	Одиниця вимірювання	Вихідний рік	Розрахунковий термін
1. Площа території району, у тому числі:	га		
- житлової та громадської забудови	га / %		
- виробничої та комерційної забудови	»		
- рекреаційного призначення	»		
- природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення	»		
- оздоровчого призначення			
- історико-культурного призначення	»		
- сільськогосподарського призначення	»		
- лісогосподарського призначення	»		
- водного фонду	»		
- іншої	»		
2. Кількість населених пунктів, у тому числі:	од.		
- міст	»		
- селищ	»		
- сіл	»		
3. Населення району, у тому числі:	тис.осіб		
- міське	»		
- сільське	»		
4. Щільність населення	осіб/га		
5. Об'єм водоспоживання	тис. м ³ /добу		
6. Об'єм водовідведення	»		
7. Газоспоживання	тис. м ³ /рік		
8. Електроспоживання	тис. кВ		
9. Довжина залізничної мережі	км		
10. Довжина автомобільних доріг	»		
11. Щільність транспортної мережі:			
- залізничної	км/100 км ²		
- автомобільної	»		

**ДОДАТОК
Д
(довідковий)**

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Закон України "Про планування і забудову територій".
2. ДБН Б.2.4-2-94 "Види, склад, порядок розроблення, погодження та затвердження містобудівної документації для сільських поселень".
3. ДБН Б.1-3-97 "Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів".
4. Богорад О.Д., Невелєв О.М., Падалка В.М., Підмогильний М.В. Регіональна економіка. Словник-довідник. - К.: 2004.

Код УКНД

Ключові слова: громадське обговорення, містобудівна документація, планування і забудова сільських поселень, схема планування території, функціональне зонування території